

kinevezni a második helyre. Lord John,¹⁰⁰ folytatta, is quite at Sea, az az nem tudja mit kellessék tennie, de minden esetre békíteni kíván és sokat vár a' porosz propositióktól 's Eszterházy feltételeitől. Én megmondtam neki, hogy a porosz propositciók bár mik legyenek, minden esetre el nem fogadhatók, 's hogy Eszterházynek nincsenek feltételei, he comès to feel his way. (Ez azolta tökéletesen beteljesedett, a' porosz propositio nevetséges, Lombardia visszaadása az osztráknak, hanem a' külön szerződések megsemmisítése és Congressus, szóval a régi Cowley basis, melyet a' háború előtt Ausztria el nem fogadott. Eszterházynek pedig valósággal nincs semmi propositioja (Milnes továbbá említette, hogy Bajor ország akarja Magyar országot meg védeni 's oda garnisonokat küldeni). Ezzel valószínűleg ijeszteni akart, én ezt kereken tagadtam, mert ezen hír alaptalanságát P.-től megtudtam, 's említém, hogy ez a német neutralitást csak úgy megszegné mint ha Olaszországba küldenék seregeiket a' Bajorok s. a. t. Mind ebből látom, hogy itt minden áron pacificalni akarnak 's félnek a magyar diversiótól. Nagyobb s bátrabb politikáról nincs fogalmuk, 's csak a status quo-t szeretnénk valahogy össze férczelni. Mondta, hogy legközelebb meg látogat és folytatja e tárgyról beszélgetésünket.

3. Horner veje a Mobilizáció hírére' tüstént el akart utazni Berlinbe, levelet kapott a Ministertől, ne siessen, 's ne aggódjék két fiáról, kiknek be kellett rukkolniok, csak menjen kényelmesen a' mint eredetileg szándékozott Párisba 's dolgozzék ott a könyvtárban, *nincs semmi összeütközésről szó.*

4. Nőd tegnap nálunk volt, én minden nap látom, jól van azaz úgy mint mindig, a fiúk egészségesek 's erősök, nem látszik rajtuk meg az exameni erőfeszítés. Vilma köhécsel, de jó színben van, nőm tisztel. Hived

PULSZKY FERENC

60

Páris, 1859 június 24.

SZARVADY KOSSUTHNAK WALEWSKY FORRADALOM- ÉS MAGYARELLENES ÁLLÁSPONTJÁRÓL.

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Tisztelt Uram!

Tegnap vettem választ O[rloff] ipájától. Jövő kedden ki megyek hozzá falura. De azt írja, hogy O. feleségétül elutazott és úgy hiszem Oroszthonba mentek. Talán jó lenne ez alkalmat használnunk. Küldhetnék neki emlékiratot a magyar dolgokról azzal a kéréssel, hogy a csár kezéhez juttassa. Ugy reménylem, hogy még O. közbenjárása nélkül is a császár kezére játszhatnék egy nézateinket megfajtó oklevelet. Tán ez uton többre mennénk mintha vagy itten vagy Turinban a követségekkel bajlódni kéntelenek vagyunk.

¹⁰⁰ Lord Russell (1792—1878) angol külügyminiszter.

Ha kormányzó úr e részbeni nézetemet osztja, legyen szíves a pontokat megemlíteni, miknek megfejtezését kívánná. Én eléggé ismerem Kormányzó úr nézeteit és szívesen levonom vállairól ezen fáradságot, de ha a dolog fontosságánál fogva szükségesnek tartja, úgy szíveskedjék a közlendő oklevelet egészen megírni, a mint akarja, hogy az a csár elébe jöjjön, majd hiven lefordítandom. Hátározzon, én a szerint fogok csálekedni mint azt célszerűbbnek tartja. Minél előbb küldhetem a közlést Pétervárra, annál jobb lesz.

Walewski mindent követ el, hogy Mországról szó ne legyen. Az inspirációja [szerint] író levelezők mind azt hirdetik, hogy Frnk-honnak semmi köze nincsen a revolutioval és tehát a kormányzóval sincsen; hogy a császár nem hívta meg a kormányzót. Hogy ilyesvalamit irnak, tán nem árt, de tudom, hogy W. legnagyobb ellensége a mi részbesítésünknek a háborúban. Meglehet — jogom van hinni — hogy azon hír, melly szerint az orosz követ Turinban a magyar legio formatioja ellen protestált volna, szinte a külügyi ministeriumból eredt. Én e tekintetben kérdést intéztem Kiseleffhez, mert szeretnék e tekintetben au courant lenni mi előtt az oroszokkal szólandok.

A romai dolgok nagy aggodalomnak az oka a diplomatiail világban. Félnék, hogy Olaszthonban magában divergáló mozgalmak történnek és hogy a császár kénytelen lesz mindinkább forradalmi alapot adni az olasz háborúnak.

Poroszhozott illetőleg Walewsky állítja hogy még nem történt semmiféle propositio és hogy még nem is lehetséges az időszakot meghatározni, hogy mikor fog elő lépni a porosz kormány e tekintetben terveivel. A Berlini Cabinet azon van megtudni, hogy Anglia miféle combinatióra ráállni hajlandó volna.

Kl. tábornok az Esperohoz intézett levele igen jó hatással volt itten. Hű szeretettel

SZ.

Küldök egy kivonatot a M. Advertiserből és egy francia illusztrált lapot.¹⁰¹

¹⁰¹ A Morning Advertiser mellékelt cikke: A „London morning organ of the Tuileries” cáfolata ellenére fenntartja állítását, hogy Napoleon, a forradalmár Kossuth-tal konspirál. Kossuth Persigny londoni francia követtel folytatott hosszú, személyes tárgyalás után Párison keresztül Genovába utazott, hol Klapka és társai várták, hogy „forradalmosítsák Magyarországot.” Hogyan higgyünk hát Napoleon erősködésének, hogy Itáliára akarja korlátozni a háborút? Napoleon a magyar emigráltak forradalmi terveit támogatja.